

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî, Oleg Sternioală

Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Corinei Nicolai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 23 iulie 2014,

c o n s t a t ă:

La data de 03 februarie 2014, Corina Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 19 februarie 2013, s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău cu o cerere, prin care a solicitat stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului, anexând actele solicitate, inclusiv actele ce atestă venitul său mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Menționează că, venitul mediul lunar realizat de ea în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale, constituie salariul în valoare de 4600 lei, întrucât exercită funcția de contabil în cadrul SRL „Loiala” și salariul în valoare de 6000 lei, întrucât exercită funcția de manager achiziții în cadrul SRL „TAHITI-S.I.”.

Susține că, la stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău a luat în considerare doar o parte a venitului mediu realizat de ea în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat și, anume, doar salariul de 4600 lei, fără a ține cont de salariul de 6000 lei, venit din care la fel au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Afirmă că, la data de 25 noiembrie 2013, s-a adresat cu cerere la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului, însă prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. XVIII-N-2016/13 din 20 decembrie 2013 a fost informată că, nu există temei pentru recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului stabilită de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău.

Consideră ilegală aprecierea mărimii indemnizației pentru creșterea copilului stabilită și efectuată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău, precum și ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. XVIII-N-2016/13 din 20 decembrie 2013.

Solicită obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău de a emite actele administrative, prin care să-i stabilească indemnizația pentru creșterea copilului pînă la vîrsta de 3 ani și să-i efectueze recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului reieșind din venitul lunar total realizat de ea în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale și încasarea de la pârâți a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 23 iulie 2014 a fost admisă acțiunea. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău să emită actul administrativ, prin care să-i stabilească Corinei Nicolai indemnizația pentru creșterea copilului Amelia Nicolai, născută la 22 iulie 2013, reieșind din venitul lunar total realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale. A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău să emită actul administrativ, prin care să-i efectueze Corinei Nicolai recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului Amelia Nicolai, născută la 22 iulie 2013, reieșind din venitul lunar total realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale.

La data de 06 august 2014, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2014 nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, acordându-i pentru aceasta termen de pînă la 22 octombrie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2014 a fost restituită cererea de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 februarie 2015 a fost admis recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casată încheierea instanței de apel și restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel de la faza primirii apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2015 a fost respinsă cererea reprezentantului Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la punerea

pe rol a cererii de apel ca lipsită de temei și a fost restituită cererea de apel depusă de reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 aprilie 2015 a fost admis recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, casată încheierea instanței de apel și restituită cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015 a fost admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost modificată hotărârea primei instanțe și a fost concretizată hotărârea prin dispoziția că, venitul obținut pentru munca efectuată de Corina Nicolai în cumul la SRL „TAHITI-S.I”, care urmează a fi luat în considerație la stabilirea venitului mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, se va calcula din salariul lunar de 2700 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 noiembrie 2015 au fost admise recursurile declarate de către reprezentantul Corinei Nicolai, avocatul Adrian Lungu și Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată decizia instanței de apel și a fost restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel, de un alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 a fost respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 20 aprilie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel, cu respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că, la examinarea cauzei, instanța de apel a apreciat arbitrar probele prezentate de către intimată în susținerea poziției sale, fapt ce a dus la emiterea unei hotărâri judecătorești nemotivate și ilegale.

Menționează că, în urma controlului efectuat, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău a constatat că, salariul calculat intimatei, ca persoană angajată prin cumul în cadrul SRL „TAHITI-S.I.” este de 6000 lei lunar, pe când salariul directorului SRL „TAHITI-S.I.”, conform cărții de salariu, este de 2700 lei lunar, cel mai mare salariu pe unitate, respectiv, salariul intimatei depășește salariul calculat și pentru ceilalți lucrători din unitatea respectivă, ceea ce este în contradicție cu art. 155 din Codul muncii.

Susține că, conform art. 30 din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și pct. 11 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005, atât Casa Națională de Asigurări Sociale, cât și subdiviziunile sale teritoriale sunt în drept să verifice toate actele necesare pentru calcularea și stabilirea indemnizației respective și nici o autoritate nu poartă răspundere pentru corectitudinea și achitarea acestui tip de indemnizație decât Casa Națională de Asigurări Sociale.

Afirmă că, achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de către intimată nu au suport juridic și deci, nu pot fi incluse în calculul indemnizației respective.

Prin referința depusă la data de 20 iunie 2016 reprezentantul Corinei Nicolai, avocatul Adrian Lungu a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 07 septembrie 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 27 iulie 2013, intimata Corina Nicolai a născut copilul Amelia Nicolai (f. d. 5).

La data de 19 martie 2013, Corina Nicolai s-a adresat cu o cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău, prin care a solicitat stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani.

Conform actelor prezentate de către Corina Nicolai la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău, venitul mediu lunar realizat de către Corina Nicolai în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat a fost salariul în sumă de 4600 lei, obținut în urma exercitării funcției de contabil în cadrul SRL „Loiala” și salariul în sumă de 6000 lei, obținut în urma exercitării prin cumul a funcției de manager achiziții în cadrul SRL „TAHITI-S.I.”.

De asemenea, s-a constatat că, la stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău a luat în considerație doar o parte a venitului mediu realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat și, anume, doar salariul de 4600 lei, fără a ține cont de salariul de 6000 lei, venit din care au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale.

Ulterior, Corina Nicolai s-a adresat la Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere, prin care a solicitat recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani, stabilită de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău.

Prin răspunsul nr. XVIII-N-2016/13 din 20 decembrie 2013 Casa Națională de Asigurări Sociale a informat-o că, nu este temei pentru recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani, deoarece în rezultatul controlului efectuat, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău a constatat că, salariul Corinei Nicolai, ca persoană angajată prin cumul, este de 6000 lei lunar, pe cînd salariul directorului SRL „TAHITI-S.I.”, conform cărții de salariu, este de 2700 lei lunar, cel mai mare salariu pe unitate, fapt ce contravine prevederilor art. 155 din Codul muncii, astfel, salariu respectiv

nu poate fi luat în calcul la stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Corina Nicolai a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău de a emite actele administrative, prin care să-i stabilească indemnizația pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani și să-i efectueze recalcularea indemnizației pentru creșterea copilului până la vârsta de 3 ani reieșind din venitul lunar total realizat de ea în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale și încasarea de la pârâți a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, reținând în acest sens că, din ambele venituri ale Corinei Nicolai au fost calculate contribuții individuale de asigurări sociale, iar refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale privind neacceptarea în calcul a activității prin cumul în cadrul SRL „TAHITI-S.I.” din motiv că, salariul Corinei Nicolai ca manager de achiziții depășește salariul directorului acestei întreprinderi nu poate fi reținut ca unul prevăzut de lege, în condițiile în care legea, care prevede modul de calculare a indemnizațiilor lunare pentru creșterea copilului, nu prevede excepții în acest sens.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și cu respectarea normelor de drept procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Conform art. 124 alin. (2) și (3) din Codul muncii, în baza unei cereri scrise, persoanelor indicate la alin.(1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat. Concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului poate fi folosit integral sau pe părți în orice timp, până când copilul va împlini vârsta de 3 ani.

Conform art. 23 din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (în vigoare la momentul producerii riscului asigurat), pentru persoana care desfășoară activități la multe unități, în fiecare fiind asigurată conform legislației, indemnizațiile de asigurări sociale se calculează în funcție de venitul total asigurat, calculat în conformitate cu art. 7.

Conform art. 7 alin. (1) din Legea enunțată, baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale o constituie venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale.

Conform art. 155 din Codul muncii, salarizarea cumularzilor se efectuează pentru munca realmente prestată sau timpul efectiv lucrat. Mărimea salariului tarifar sau a salariului funcției pentru cumularzi, precum și mărimea premiilor, a

sporurilor, a adaosurilor și a celorlalte recompense, determinate de condițiile de salarizare, se stabilesc în contractul colectiv sau individual de muncă și nu pot depăși mărimile prevăzute pentru ceilalți salariați din unitatea respectivă.

Actele cauzei denotă faptul că, conform ordinului SRL „TAHITI-S.I.” nr. 3 din 26 octombrie 2012 și contractului individual de muncă nr. 56 din 26 octombrie 2012, Corina Nicolai a activat prin cumul în funcția de manager pe achiziții, având un salariu de 6000 lei (f. d. 8-10).

Conform actului de verificare a documentelor prezentate de către Corina Nicolai pentru stabilirea indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3ni, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău, în urma verificării acestor documente, a constatat că, Corina Nicolai, fiind angajată prin cumul, deține un salariu mai mare decît al celorlalți angajați ai întreprinderii (f.d.17).

Într-adevăr, din Cartea pe salariu a SRL „TAHITI-S.I.”, anexată la materialele dosarului, rezultă că Svetlana Grozavu, deținând funcția de director, primește un salariu de 2700 lei, iar ceilalți angajați dispun de un salariu net inferior (f. d. 18, 19).

Prin urmare, mărimea salariului intimatei calculat depășește mărimile prevăzute pentru ceilalți salariați din cadrul SRL „TAHITI-S.I.”, fapt ce contravine art. 155 din Codul civil.

Din aceste considerente, cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului pînă la vârsta de 3 ani a fost calculat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău reieșind din venitul asigurat obținut la locul de muncă de bază SRL „Loiala” în lunile ianuarie-aprilie 2013, luni lucrate complet, în perioada respectivă și constituie 1380 lei lunar.

La caz, se mai reține că, conform art. 30 din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și pct. 11 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005, controlul asupra corectitudinii stabilirii, calculării și plății indemnizațiilor de asigurări sociale îl exercită Casa Națională de Asigurări Sociale, Inspekția financiară, Inspectoratul de Stat al Muncii și structurile lor teritoriale

Reieșind din prevederile legale enunțate, atît Casa Națională de Asigurări Sociale, cît și subdiviziunile sale teritoriale sunt în drept să verifice toate actele necesare pentru calcularea și stabilirea indemnizației respective.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, acțiunile întreprinse de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău și Casa Națională de Asigurări Sociale sunt legale, or, achitarea contribuțiilor de asigurări sociale rezultă însăși din angajarea persoanei în cîmpul muncii cu respectarea legislației muncii.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea Corinei Nicolai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale

Buiucani municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ de respins.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 și hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 23 iulie 2014 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Corinei Nicolai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge acțiunea Corinei Nicolai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari

Mariana Pitic